

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ήθελα το έργο μου να βοηθάει τους ανθρώπους να διαλέγουν...
Πάμπλο Πικάσο

του ΔΣ

Χαρακτική, από την προϊστορία στην Ελλάδα του σήμερα

29/12/2021- 18/1/2022
αίθ. «Νίκος Κεσσανλής»
της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος (ΕΕΤΕ), και η εφορεία Χαρακτικής σας καλούν στην έκθεση "Χαρακτική, από την προϊστορία στην Ελλάδα του σήμερα", η οποία θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα «Νίκος Κεσσανλής» της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών από τις 29 Δεκεμβρίου 2021 έως τις 18 Φεβρουαρίου 2022. Στην έκθεση, την οποία το ΕΕΤΕ προετοιμάζει εδώ και τέσσερα χρόνια, παρουσιάζονται χαρακτηριστικά έργα από όλη τη διαδρομή της Χαρακτικής, θα εκτεθούν ιστορικά έργα από μουσεία της Ελλάδας και του εξωτερικού, καθώς και τα έργα 143 σύγχρονων χαρακτών-μελών του ΕΕΤΕ.
Έναρξη: 6.00μ.μ. - 10.μ.μ.

Πρόσκληση-Κάλεσμα προς τα μέλη του ΕΕΤΕ στην προγραμματική Γενική Συνέλευση (β) του ΕΕΤΕ

το Σάββατο 27 Νοεμβρίου 2021, ώρα 5.30 μ.μ.
στο Υπουργείο Πολιτισμού, Μπουμπουλίνας 20, Αθήνα

Αγαπητοί Συνάδελφοι, το ΔΣ του ΕΕΤΕ σας καλεί στην ετήσια προγραμματική Γενική Συνέλευση των μελών του ΕΕΤΕ με θέματα:

1. Προγραμματισμός του ΕΕΤΕ για τον Προϋπολογισμό 2022.
2. Οργάνωση δράσεων και κινητοποιήσεων για τη στήριξη των καλλιτεχνών.

Η Γενική Συνέλευση θα πραγματοποιηθεί (η α') στα γραφεία του ΕΕΤΕ, Βαλτετσίου 42 στα Εξάρχεια, τη Δευτέρα 22 Νοεμβρίου 2021, στις 5.30 μ.μ. Σε περίπτωση μη απαρτίας η Γενική Συνέλευση (η β') θα πραγματοποιηθεί οπωσδήποτε το Σάββατο 27 Νοεμβρίου 2021, ώρα 5.30 μ.μ. στο Αμφιθέατρο του Υπουργείου Πολιτισμού, Μπουμπουλίνας 20, Αθήνα. Θέμα στη συζήτηση, η αντιμετώπιση της κατάστασης στον χώρο των τεχνών και ο προγραμματισμός του ΕΕΤΕ για το 2022.

Έκθεση 1821-2021 «200+» Προς Επισκευήν Ολομελείας μια διαφορετική προσέγγιση της ελληνικής επανάστασης από τους εικαστικούς του σήμερα στην Αθήνα από 17-12-2021 έως 17-1-2022

Το ΔΣ του ΕΕΤΕ σας καλεί στην Έκθεση Εικαστικών - Περι Ελευθερίας- 1821-2021 «200+» με Τίτλο «Προς Επισκευήν Ολομελείας, μια διαφορετική προσέγγιση της ελληνικής επανάστασης από τους εικαστικούς του σήμερα» – για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση. Μετά την πετυχημένη παρουσίασή της στην Πάτρα, μεταφέρεται στην Αθήνα. Η Έκθεση θα γίνει σε δύο χώρους: στο Πολιτιστικό Κέντρο «Μελίνα» του Δήμου Αθηναίων στο Θησείο και στον εκθεσιακό χώρο του Συλλόγου Παρνασσός, στην Πλατεία Καρύτση. Στην έκθεση συμμετέχουν 117 καλλιτέχνες με 148 έργα. Η έναρξη της Έκθεσης θα γίνει στις 17 Δεκέμβρη 2021 στις 6.00 μ.μ.- 9.00 μ.μ. και στους δύο χώρους.

Ανακοινώσεις του ΔΣ

Ανοιχτό Εργαστήριο Χαρακτικής Ένα Εργαστήριο για όλους

Το Ανοιχτό Εργαστήριο Χαρακτικής του Δήμου Νίκαιας, το οποίο λειτουργεί σε συνεργασία με το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος, έχει σκοπό τη ΔΩΡΕΑΝ διάθεση υποδομών στους καλλιτέχνες-μέλη του ΕΕΤΕ, προκειμένου να αναπτυχθεί η τέχνη της Χαρακτικής. Λειτουργεί Εργαστήριο Χαλκογραφίας, Λιθογραφίας, Ξυλογραφίας & χειροποίητης Μεταξοτυπίας. Με το πέρας της εργασίας τους οι καλλιτέχνες αφήνουν δύο αντίτυπα χαρακτικά στον Δήμο Νίκαιας για τη δημιουργία Δημοτικής Πινακοθήκης Χαρακτικής. Το Εργαστήριο διαθέτει σελίδα στο Facebook και blogspot: <https://haraktikinikaiarenti.blogspot.com/>
Δηλώσεις συμμετοχής - κλείσιμο ημερομηνιών χρήσης του Εργαστηρίου, στα γραφεία του ΕΕΤΕ, κ. Χατζίκου Βάσω, 210 3300016, εσωτ. 107 και στην ηλεκτρονική διεύθυνση: chafartg@otenet.gr.

Έφυγαν από τη ζωή

Το Δ.Σ. του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος εκφράζει τη λύπη του για τον θάνατο των συναδέλφων Λίλας Σκαρβέλη, Περικλή Δουραμάνη, Γιώργου Μήλιου, Λάζαρου Τσολαρίδη, Δημήτρη Τζάνη, Μανώλη Μαστροπαύλου - Παράσχου, Κυριάκου Κατζουράκη, Εύας Διβάρη, Ανθούλας Λαζαρίδου-Δουρούκου, Τρύφωνα Κόρμπη, Θανάση Εξαρχόπουλου, Γιάννη Μιχαηλίδη, Ικριγένειας Καραφύλλα, Γιώργου Δρίζου, Ευαγγελίας Ιωάννου-Σιώμου, Νίκου Μπρισνόβαλη. Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στους οικείους τους.

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Εύα Μελά, Πρόεδρος ΔΣ
Τηλ.: 210 33 01 719, 210 33 00 016
Fax: 210 33 01 408
Ιστοσελίδα: www.eete.gr
e-mail: chafartg@otenet.gr

Εκτύπωση: Ιάσωνας Μποτζάκης
Ταβέλλα 10, 10681 Αθήνα
Τηλ.: 210 33 01 604

Οι νέες Επιτροπές Κατάταξης και Κρίσεων του ΕΕΤΕ θητείας 2021-2022

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των εκλογών της 11ης και 12ης Ιουλίου 2021 και την κατάταξη τους σύμφωνα με τον νόμο του ΕΕΤΕ, οι Επιτροπές Κρίσεων θητείας 2021-2022 είναι οι εξής:

Δευτεροβάθμια Ε.Κ.Κ.: Βάλβη Ελισάβετ γλύπτρια, Ακάλεστος Μιχάλης αγιογράφος, Καρυστινός Πέτρος ζωγράφος, Σχοινιά Μαίρη χαράκτρια, Αργύρης Κώστας γλύπτης, Βαμπούλης Γιάννης αγιογράφος, Στεφανάκης Γιάννης ζωγράφος, Παντελιάς Μίλτος χαράκτης. Πρόεδρος της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής ορίζεται η χαράκτρια Μαίρη Σχοινιά.

Α΄ Πρωτοβάθμια Επιτροπή: Παπαθεοδώρου Κάλια γλύπτρια, Λαζοπούλου Χριστίνα γλύπτρια, Γκολφινόπουλος Χαράλαμπος αγιογράφος, Παπαζαφειρόπουλος Τάκης κεραμίστας, Βολονάκη Ουρανία ζωγράφος, Παναγιωτίδου Χριστίνα ζωγράφος, Αννιτσάκης Οδυσσεύς χαράκτης, Βαρδπούλου Μυρσίνη χαράκτρια. Πρόεδρος της Α΄ Πρωτοβάθμιας Επιτροπής ορίζεται η ζωγράφος Παπαθεοδώρου Κάλια.

Β΄ Πρωτοβάθμια Επιτροπή: Ζιρώ Όλγα γλύπτρια, Σκαλκώτος Δημήτρης γλύπτης, Κρέτσης Δημήτρης ζωγράφος, Μάρκου Γρηγόρης αγιογράφος, Σταμοπούλου Λία ζωγράφος, Παπαδάκη Μαρίνα ζωγράφος, Κουμαντάκη Δήμητρα χαράκτρια, Βασίσκοβα Καταρίνα χαράκτρια. Πρόεδρος της Β΄ Πρωτοβάθμιας Επιτροπής ορίζεται η ζωγράφος Σταμοπούλου Λία.

Αναπληρωτές: Τμήμα Ζωγραφικής: Λαζαρίδης Κυριάκος-Ανδρέας, Φόρτσας Δημήτρης, Χαροκόπου Τάσα. **Τμήμα Γλυπτικής:** Γεωργαρίου Πέτρος, Σουβατζόγλου Γιάννης, Σταματόπουλος Γιώργος. **Τμήμα Χαρακτικής:** Καρούση Μπέττυ. **Τμήμα Διακοσμητικής:** Τσιμπουράς Χρήστος, κεραμίστας.

Για τον νέο αντιασφαλιστικό νόμο της Κυβέρνησης

Πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο κινητοποίηση σωματείων, για τον νέο νόμο για το ασφαλίστικο και για την ιδιωτικοποίηση της Επικουρικής Ασφάλισης. Οι ρυθμίσεις του νέου νόμου είναι ρυθμίσεις που προωθούν από τη δεκαετία του '90 η Ευρωπαϊκή Ένωση με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις στη χώρα μας, κομμάτι-κομμάτι τις προώθησαν. Ο νόμος της κυβέρνησης σήμερα αποτελεί εφαρμογή του νόμου της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ (ν. Κατρούγκαλου) του 2016, που έβαλε τις βάσεις για τη διαμόρφωση ενός νέου τοπίου στην Ασφάλιση, όπου η συμμετοχή του κράτους και της εργοδοσίας περιορίστηκε δραστικά, ανοίγοντας τον δρόμο για να κυριαρχήσουν τα κοράκια των ασφαλιστικών εταιρειών.

Το ΕΕΤΕ διεκδικεί δημόσια και καθολική ασφάλιση, καθολική λύση του ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού των εικαστικών καλλιτεχνών, επιστροφή των παρακρατηθέντων από τους συνταξιούχους, αύξηση των συντάξεων λογοτεχνών-καλλιτεχνών του ΥΠΠΟΑ.

Ολοκληρώθηκαν οι επισκευές στο κτήριο Μπινιώρη

Ολοκληρώθηκαν μόλις οι εργασίες επισκευής στο κτήριο που κληρονόμησε το ΕΕΤΕ στο Πόρτο Ράφτη. Η ζωγράφος Βάσω Μπινιώρη, παλιό μέλος του ΕΕΤΕ που δεν βρίσκεται πια στη ζωή, κληροδότησε στο ΕΕΤΕ ένα μεγάλο τριώροφο παραθαλάσσιο σπίτι στο Πόρτο Ράφτη. Η θέση του είναι προνομιακή: ακριβώς μπροστά στην θάλασσα. Το κτήριο θα χρησιμοποιείται για τη φιλοξενία καλλιτεχνών, τη διοργάνωση καλλιτεχνικών συναντήσεων και συμποσίων κ.ά. Το ΔΣ του ΕΕΤΕ διεκδίκησε επιχορήγηση για την επισκευή του και το κτήριο σήμερα μπορεί να φιλοξενήσει δεκάδες καλλιτέχνες ταυτόχρονα. Στην ιστοσελίδα του ΕΕΤΕ θα δημοσιεύονται ανοιχτές προσκλήσεις προς τα μέλη του ΕΕΤΕ.

Παιχνίδια σχεδιασμού πολέμου

Παιχνίδια σχεδιασμού πολέμου και παραπέρα συμμετοχή και εμπλοκή της χώρας μας η αποστολή από την Ελλάδα μίας συστοιχίας πυραύλων "Πάτριος" και προσωπικού στη Σαουδική Αραβία και η ανανέωση της Ελληνοαμερικανικής Συμφωνίας για τις βάσεις.

Ακόμα ένας κρίκος στο βήμα της εμπλοκής μας στους ΑμερικανοΝΑΤΟικούς σχεδιασμούς στην μεγάλη περιοχή από την ανατολική Ευρώπη μέχρι τον Περσικό Κόλπο, που σημαίνει ακόμα μεγαλύτερους κινδύνους για το λαό μας. Οι επιθετικές δεσμεύσεις και πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει η ελληνική κυβέρνηση για λογαριασμό των ΝΑΤΟ - ΗΠΑ - ΕΕ και τους ανταγωνισμούς τους με άλλες χώρες είναι πέρα και μακριά από τα συμφέροντα του λαού μας, μας μετατρέπουν σε στόχο.

Έχουμε πολλές πληγές παλαιότερες και πρόσφατες που πρέπει να φροντίσουμε: πανδημία και σύστημα υγείας και παιδείας, πυρκαγιές, σεισμοί, ανατιμήσεις, ακρίβεια, ανεργία.

Δεν περισεύει ούτε ένα ευρώ για την εξυπηρέτηση των επιθετικών ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών, την αποστολή στρατευμάτων σε χώρες που βρίσκονται χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, που δεν αφορούν την άμυνα και την ασφάλεια της χώρας μας.

Διεκδικούμε: ΝΑ ΑΚΥΡΩΘΕΙ Η ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΑΣΕΙΣ - ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΟΥΝ ΤΩΡΑ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Η ιδεολογία του μίσους

Με αφορμή την αποφυλάκιση του καταδικασμένου σε 10ετή κάθειρξη για την υπόθεση της Χρυσής Αυγής Γιώργου Πατέλη, τομεάρχη της Χρυσής Αυγής στη Νίκαια, ο οποίος έχει καταδικαστεί για ένταξη σε εγκληματική οργάνωση και για απλή συνέργεια στη δολοφονία του Παύλου Φύσσα

Ο φασισμός είναι ιδεολογία που στον κορμό της σκέψης της, έχει το μίσος για τον άνθρωπο. Στηρίζεται στο ρατσισμό και το φυλετικό για να χωρίσει τους ανθρώπους σε ανώτερους φυλετικά έτσι που οι κατώτεροι να μην έχουν κανένα δικαίωμα. Οτιδήποτε κάνουν δεν έχει καμία αξία η εργασία ή η ζωή τους και μπορούμε να τους κάνουμε ότι θέλουμε, να τους αντιμετωπίσουμε σαν κατσαρίδες ή σαν ποντίκια, αφού είμαστε ανώτερη φυλή.

Ο φασισμός βρήκε εφαρμογή στον 20ό αιώνα και έδειξε το αποτρόπαιο πρόσωπό του τόσο με τη φρικτή επινόηση της δημιουργίας βιομηχανικού μαζικού τρόπου εξόντωσης ανθρώπων σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και αλλού, στο ολοκαύτωμα στο Χορτιάτη, στα Κερδύλλια στα Γιαννιτσά, στην Κάνδανο στο Δίστομο, στα Καλάβρυτα, σε αιματηρά μπλόκα όπως στην Καισαριανή και σε δεκάδες άλλους τόπους στη χώρα μας, καθώς και στα πεδία των

μαχών του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Ευθύνεται για το θάνατο δεκάδων εκατομμυρίων ανθρώπων.

Σήμερα εμφανίζεται και χτυπάει όταν χρειάζεται να τρομοκρατούν τους εργαζόμενους και το οργανωμένο λαϊκό κίνημα. Όταν οι εργαζόμενοι, οι δάσκαλοι, οι καθηγητές και οι μαθητές διεκδικούν δικαιώματα καλύτερη ζωή ή καλύτερο σχολείο όπως έγινε στη Σταυρούπολη. Επιτέθηκαν σε με μολότοφ, πέτρες, σιδηρολοστούς, όπλα τείζερ, αλυσίδες, σε σχολεία, δρόμους και πλατείες.

Δεν χωρούν οι ίσες αποστάσεις, η εξίσωση του όπλου με το χαρτί της μίας προκήρυξης, η εξίσωση του θύματος με τον θύτη.

Η θεωρία των δύο άκρων έρχεται και επανέρχεται ξανά, μετά την καταδίκη του Ναζισμού, τότε από τους ναζί σαν υπερασπιστική γραμμή, στη Δίκη της Νυρεμβέργης, σήμερα από εκείνους που θέλουν να κρατούν ίσες αποστάσεις, οπλίζουν έτσι τα χέρια των δολοφόνων αυτές οι απόψεις.

Επίδειξη μόδας του οίκου Dior στην Ακρόπολη: Τι θα έλεγαν, αν μιλούσαν, οι Καρυάτιδες κ. Υπουργέ;

Δεν είναι η πρώτη φορά που το Υπουργείο Πολιτισμού, η Κυβέρνηση, παραχωρεί τον δημόσιο πολιτιστικό πλούτο για εμπορική εκμετάλλευση. Από το 1951, τα μοντέλα του οίκου DIOR έπαιρναν πόζες δίπλα στις Καρυάτιδες, μπροστά από τον Παρθενώνα. Το 1998 το Ηρώδειο παραχωρήθηκε στον Calvin Klein για επίδειξη μόδας επί υπουργίας Ευάγγελου Βενιζέλου, αλλά μετά τις γενικευμένες αντιδράσεις ο ίδιος ο Calvin Klein το ματαίωσε «για να μην έρθει σε αντίθεση με τους συναδέλφους του καλλιτέχνες», όπως δήλωσε δημόσια. Μετά ήρθε η Philips που ζήτησε την Ακρόπολη για τα διαφημιστικά της spot, τα πολυτελή δείπνα των Ευρωπαίων επισήμων στη Στοά του Αττάλου και πολλά άλλα. Επίσης δεν μπορούμε να ξεχνάμε τα γεύματα που οργανώνονται συχνά στις αίθουσες με τους ελληνικούς θησαυρούς του Βρετανικού Μουσείου, όπου τα ποτηράκια με τις σαμπάνιες ακουμπάν χωρίς αιδώς στα περίφημα «μάρμαρα» του Παρθενώνα που υποτίθεται ότι όλες οι ως τώρα Κυβερνήσεις κάνουν αγώνα για την επιστροφή τους στη χώρα μας.

Η ΕΕ και οι Κυβερνήσεις διατείνονται ότι μια τέτοιου είδους «αξιοποίηση» των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι παράγοντας ανάπτυξης της οικονομίας.

Ένα Μνημείο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ως ένα απλό φόντο μιας εμπορικής πράξης, με οικονομικά ανταλλάγματα για τις ανάγκες αναστήλωσης βεβαίως!

Κερδίζει σήμερα η Ελλάδα; (όπως διατείνονται τα διάφορα παπαγαλάκια). Σαφώς και χωρίς καμία έπαρση, διατυπώνουμε ότι η φωτογράφιση στην Ακρόπολη ή στο Σούνιο προσδίδει στα εμπορικά προϊόντα που φωτογραφίζονται εκεί τεράστια προστιθέμενη αξία. Ο απλός λαός δεν κερδίζει τίποτα. Μονάχα ακόμη πιο ακριβά εισιτήρια –το αίσχος των 20€ για είσοδο στην Ακρόπολη που καθιέρωσε η προηγούμενη κυβέρνηση– αλλά και την προσβολή της ιστορίας του. Αυτοί που κερδίζουν είναι οι όμιλοι του τουρισμού και οι «Οίκοι» της μόδας, της διαφήμισης κλπ.

Η ρίζα του κακού είναι η πολιτική της ΕΕ στον Πολιτισμό, η κατάταξη από την ΕΕ της τέχνης στα «εμπορικά προϊόντα» στη Συμφωνία της Γκατ, η σύνδεση του πολιτισμού με την τουριστική «ανάπτυξη», τη «δημιουργική βιομηχανία», την «ψηφιακή οικονομία». Και αυτή είναι κοινή πολιτική σε όλες τις χώρες της ΕΕ [...] Η κυβερνητική πολιτική στον τομέα του πολιτισμού (της πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά και του σύγχρονου πολιτισμού) –όπως παντού– δίνει γη και ύδωρ στην «ιδιωτική πρωτοβουλία». Οι χορηγοί και οι ΜΚΟ ροκανίζουν τα χρήματα του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη, Πολιτισμός 2021-2027», ανα-

λαμβάνοντας ακριβοπληρωμένες από τον φορολογούμενο λαό μελέτες, υλοποιούν έργα που τα παρουσιάζουν ως ευεργεσίες, αποσπώντας πολλά οφέλη από την προβολή τους.

Το ίδρυμα Ωνάση εμφανίστηκε ως χρηματοδότης του περιφημου ανελευκυστήρα, των διαδρομών και του φωτισμού της Ακρόπολης. Αντίστοιχες πρωτοβουλίες έχουν παρθεί σε όλη τη χώρα. Ήδη ο κ. Δασκαλόπουλος του Ιδιωτικού Οργανισμού «NEON» αλωνίζει (με συμφωνία με το ΥΠΠΟΑ) τους αρχαιολογικούς χώρους, παρουσιάζοντας τη συλλογή του με έργα τέχνης, μάλιστα τελευταία στο Καπνεργοστάσιο στη Λένορμαν, το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων εγκαινιάζει το χώρο του με έκθεση εικαστικών (στην πλειονότητά τους ξένων) του Ιδιωτικού Οργανισμού «NEON».

Υποβαθμίζονται εδώ και χρόνια οι δημόσιοι θεσμοί, παραγκωνίζονται οι επιστήμονες και καλλιτέχνες, απαξιώνονται οι εργαζόμενοι των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού, αποδυναμώνεται σε προσωπικό η Αρχαιολογική Υπηρεσία. Ανάλογα βλέπουμε να εφαρμόζονται και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες: Δεν είναι αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής η καταστροφή της Παναγίας των Παρισίων, που (επειδή δεν είχε βρεθεί ιδιώτης χορηγός για τη συντήρησή της και η κρατική επιχορήγηση είναι ανεπαρκής) έμενε χρόνια χωρίς να πληροί τους απαιτούμενους όρους ασφάλειας; Τελικά πόσο κοστίζει το «πρεσιτζ» μιας χώρας, εν προκειμένω της Ελλάδας; ...

Για τα e-shop

Παρέμβαση προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Άδωνη Γεωργιάδη έκανε το ΕΕΤΕ για τη δραστηριότητα εικαστικού καλλιτέχνη και το ηλεκτρονικό κατάστημα (e-shop). Ζητήσαμε να δοθεί η δυνατότητα στους καλλιτέχνες μέλη του Επιμελητηρίου να μπορούν να διαθέτουν τις προσωπικές δημιουργίες τους (και μόνον) μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας πωλήσεων (e-shop), διασφαλίζοντας την συνέχιση της υπαγωγής τους στο καθεστώς απαλλαγής από ασφαλιστικές εισφορές.

Το θέμα δεν λύθηκε. Το ηλεκτρονικό κατάστημα θεωρείται για την Κυβέρνηση μαγαζί με βιτρίνα, οπότε και δεν απαλλάσσεται όποιος διατηρεί e-shop από τις ασφαλιστικές εισφορές στον ΕΦΚΑ.

Πανελλαδικό Πανκαλλιτεχνικό Συλλαλητήριο στις 8 Σεπτέμβρη 2021

Στη συγκέντρωση της Αθήνας, αντιπροσωπεύει των φορέων συναντήθηκε με εκπρόσωπο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με το αίτημα της οικονομικής ενίσχυσης των καλλιτεχνών λόγω των συνθηκών δουλειάς με την πανδημία.

Τρίτη χειμερινή περίοδος που η πανδημία χτυπά τη δουλειά μας και τη ζωή μας. Όπως φαίνεται από τα επιδημιολογικά δεδομένα, το επάγγελμά μας και για αυτόν τον χειμώνα θα λειτουργήσει μέσα στην ανασφάλεια και την πίεση. Η πρόσβαση του κοινού στον Πολιτισμό, είτε η πληρότητα είναι 80%, είτε 100% είναι και αυτή αβέβαιη.

Ο χώρος του Πολιτισμού, της Τέχνης, της Ψυχαγωγίας και της διασκέδασης χτυπήθηκε όσο κανείς άλλος, με πτώση εργασιών που έφτασε και το 87%. Για τους εργαζόμενους του κλάδου δεν υπάρχουν άλλα οικονομικά περιθώρια, μετά από ενάμιση χρόνο, με περιορισμούς, αναστολή εργασίας. Το καλοκαίρι που πέρασε, ο τουρισμός κατέγραψε ρεκόρ, ειδικά τον Αύγουστο, ενώ η μουσική και ο χορός απαγορεύονταν σε πολλά τουριστικά μέρη. Αντίστοιχα, τα πανηγύρια δεν έγιναν πουθενά και οι συναυλίες ήταν 50% λιγότερες σε σχέση με το 2019.

Μπροστά σε αυτή την κατάσταση ανείχης αλλά και φόβου από την εξέλιξη της πανδημίας για τη μεγάλη πλειοψηφία των καλλιτεχνών, η Κυβέρνηση προσπαθεί να μεταβιβάσει τις ευθύνες της στις πλάτες μας. Αποφάσισε να κόψει όποια επιδότηση έδινε, από τον Ιούνιο και μετά, ενώ προσπαθεί να σπείρει τη διχόνοια ανάμεσα μας, χωρίζοντας μας σε εμβολιασμένους και ανεμβολιαστούς... Η Κυβέρνηση πρέπει, έστω και τώρα, να πάρει μέτρα για την αποσυμφόρηση των ΜΜΜ, των σχολικών τάξεων, να συνεχίσει τη διενέργεια μαζικών δωρεάν rapid test για το σύνολο του πληθυσμού και τέλος να ενισχύσει το Δημόσιο Σύστημα Υγείας, και όλες τις δομές Πρωτοβάθμιας φροντίδας και ενημέρωσης. Αυτά θα έπρεπε να κάνει και όχι να εντείνει την καταστολή και τη μεταξύ μας διχόνοια, στο όνομα της «ατομικής ευθύνης».

Διεκδικούμε: • Συνέχιση της επιδότησης μέσω του Μητρώου Καλλιτεχνών (και αυτών που γράφτηκαν μετά τις 10/1), από το Ιούνιο και για όσο διάστημα το επάγγελμα δεν μπορεί να λειτουργήσει κανονικά. • Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ, τον Φόρο Επιτηδεύματος και τα Τέλη Κυκλοφορίας. • Αναστολή πληρωμών σε εφορία, τράπεζες, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. • Να υπολογιστούν τα ένσημα από το επίδομα, μέσω Μητρώου, με βεβαίωση του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ για κάθε εργαζόμενο, ώστε να εξασφαλιστεί η ασφαλιστική κάλυψη όλων, αλλά και η επιδότηση ανεργίας και η παροχή του εποχικού βοηθήματος. • Διεύρυνση και όχι συρρίκνωση των Δημόσιων Πολιτιστικών δομών (Δημοτικά Σύνολα, Κρατικές Ορχήστρες). • Ενίσχυση και όχι συρρίκνωση της δημόσιας καλλιτεχνικής εκπαίδευσης. Να ανοίξουν άμεσα με μέτρα υγιεινής και ασφάλειας όλοι οι χώροι και οι δομές Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης (Εργαστήρια Δήμων, Σπουδαστήρια Τέχνης). • Μέτρα για τον περιορισμό της επιδημίας, ενίσχυση του Δημόσιου Συστήματος Υγείας, δωρεάν τεστ για όλους τους εργαζόμενους, κέντρα ενημέρωσης και εμβολιασμού σε μεγάλους χώρους πολιτισμού, ιατρική παρακολούθηση πριν και μετά τον εμβολιασμό, με ευθύνη του Κράτους και της Εργοδοσίας. • Η ανάγκη για διεύρυνση των εμβολιασμών, να μη γίνει αφορμή για κατάργηση εργασιακών κατακτήσεων και δικαιωμάτων.

Η συγκέντρωση κατέληξε στις 1 μ.μ. στη Μητρόπολη Αθηνών για τον τελευταίο χαιρετισμό των Σωματείων Καλλιτεχνών στον Μίκη Θεοδωράκη.

Νέος νόμος για την Παιδεία

Η υπουργός Παιδείας κατέθεσε μέσα στη περίοδο των πανελλαδικών εξετάσεων για να ψηφιστεί μέσα στο καλοκαίρι, το νομοσχέδιο με τον βαρύνοντο τίτλο: «Για την αναβάθμιση του σχολείου και την ενδυνάμωση των Εκπαιδευτικών». Άλλωστε είναι πλέον πρακτική τα τελευταία χρόνια, οι αντιπαιδαγωγικοί νόμοι να κατατίθενται μέσα στο κατακαλόκαιρο που τα σχολεία είναι κλειστά, για να μην μπορεί να αντιδράσει η εκπαιδευτική κοινότητα..

Σχετικά με τους άξονες του νόμου, σε ό,τι αφορά την μεγαλύτερη

«αυτονομία» της σχολικής μονάδας στο παιδαγωγικό κομμάτι, στο κομμάτι της λήψης αποφάσεων και εν γένει στη συνολική λειτουργία της καθώς και στην αξιοποίηση πόρων και εγκαταστάσεων, είναι σαφές ότι στόχος της κυβέρνησης είναι να περάσει η χρηματοδότηση των σχολείων στα χέρια ιδιωτών και ΜΚΟ έτσι ώστε να απαλλαγεί η ίδια, ενώ θα υπάρχουν και ανταποδοτικά οφέλη με την «αξιοποίηση των εγκαταστάσεων των σχολικών μονάδων» με πολιτιστικές, αθλητικές και άλλες δράσεις χωρίς να απαιτείται έγκριση από το υπουργείο, όπως αναφέρεται και στο νομοσχέδιο. Έτσι σχολεία που έχουν το προνόμιο να βρίσκονται σε περιοχές ευνοημένες οικονομικά θα έχουν καλύτερη χρηματοδότηση, από σχολεία υποβαθμισμένων περιοχών και η εκπαίδευση θα έχει όλο και πιο έντονο ταξικό χαρακτήρα με έναν ακραίο διαχωρισμό εκπαιδευτικών, μαθητών και των οικογενειών τους. Στην ίδια αντίληψη ταξικού προσδιορισμού, είναι και η ενίσχυση των πρότυπων και πειραματικών σχολείων.

Επιχειρείται ένα ακόμα χτύπημα στον ενιαίο χαρακτήρα του περιεχομένου σπουδών στο σχολείο με την εισαγωγή του λεγόμενου πολλαπλού βιβλίου. Η συγγραφή των βιβλίων από αρμοδιότητα του κράτους μεταφέρεται στους ιδιώτες, ενώ δεν εξασφαλίζεται η ευθύνη του κράτους για τη δωρεάν παροχή τους. Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες ο αναπόφευκτος διαχωρισμός των σχολείων σε «καλά» και «κακά» και η δημιουργία σχολείων πολλών ταχυτήτων είναι άμεσα συνδεδεμένα και με τη διαφοροποίηση της σχολικής γνώσης, με την επιταγή να μη μαθαίνουν όλα τα παιδιά «τα ίδια γράμματα», άλλωστε δια στόματος πρωθυπουργού ακούσαμε πως «δεν είναι απαραίτητο να πάνε όλοι στο Πανεπιστήμιο...».

Ο διευθυντής της σχολικής μονάδας αποκτά υπερ-εξουσίες και συρρικνώνεται ο ρόλος του Συλλόγου Διδασκόντων.

Σχετικά με τη λεγόμενη «ατομική αξιολόγηση» των εκπαιδευτικών, ο ασφυκτικός έλεγχος ώστε να υλοποιούν κατά γράμμα τις κατευθύνσεις της εκάστοτε κυβέρνησης είναι δεδομένος.

Το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας μαζί με όλη τη κοινωνία, τους μαθητές, τους εργαζόμενους γονείς, τους εκπαιδευτικούς θα είναι απέναντί τους... Γιατί οι καλλιτέχνες πλήττονται πολλαπλά με αυτή την ανίερη επίθεση που δέχεται η Δημόσια Παιδεία: γιατί σχεδόν τα μισά μέλη του ΕΕΤΕ ματώνουν για χρόνια στα σχολεία, κάτω από απαράδεκτες συνθήκες εργασίας, προσπαθώντας να εμπνεύσουν τους μαθητές τους για τις αξίες της Τέχνης και του Πολιτισμού που καταρρακώνονται από τις πολιτικές επιλογές των κυβερνήσεων, ενώ πλήττονται και από την εκδίωξη των εικαστικών μαθημάτων από το Λύκειο, εργαζόμενοι με απαράδεκτες συνθήκες εργασίας ως αναπληρωτές, εκδιώκονται από την εκπαίδευση για ένα παράβολο των 3 ευρώ. Γιατί και οι καλλιτέχνες είναι γονείς που αγωνιούν για το μέλλον των παιδιών τους, γιατί ως δημιουργοί θέλουν το έργο τους να έχει αποδέκτες τα μέλη μιας υγιούς κοινωνίας...

Το ΕΕΤΕ στηρίζει τον αγώνα των εκπαιδευτικών

Το ΕΕΤΕ χαιρετίζει και στηρίζει την αποχή-απεργία των χιλιάδων εκπαιδευτικών από τις διαδικασίες αξιολόγησης, που αντιδρούν στην επιθετική πολιτική του υπουργείου Παιδείας και της κυβέρνησης, που χτυπά ανελέητα το δημόσιο σχολείο. Η στάση της υπουργού δείχνει και τις προθέσεις της κυβέρνησης. Τόσο η προσφυγή που κατέθεσε η κ. Κεραμέως ενάντια στη μαζική αποχή πλέον του 90% των εκπαιδευτικών, όσο κι η απόφαση του Δικαστηρίου που έκρινε την απεργία παράνομη, βασίζονται στις διατάξεις του αντεργατικού, απεργοκτόνου νόμου Χατζηδάκη, που επιδιώκει να φιμώσει κάθε διαμαρτυρία και αντιδραση στις αποφάσεις της κυβέρνησης. Η κυβέρνηση με τη στάση της δείχνει να περιφρονεί τη δημόσια εκπαίδευση, τους εκπαιδευτικούς που αγωνίζονται χρόνια, προσπαθώντας να κρατήσουν όρθιο το δημόσιο σχολείο, τους μαθητές και τις οικογένειές τους.

Και τώρα το υπουργείο, κραδαίνοντας τον αντιεκπαιδευτικό νόμο, άνοιξε τα σχολεία των 25 μαθητών ανά τμήμα, σε απαράδεκτες αίθουσες, σε κοντέινερς, χωρίς κανένα υγειονομικό μέτρο προστασίας, με μειώσεις προσωπικού, με μαθησιακά κενά των μαθητών λόγω κα-

ραντίνας, με εκπαιδευτικούς εξαντλημένους από τις απαράδεκτες συνθήκες εργασίας και την εργασιακή ανασφάλεια, με πρώτο μέλημα την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση, την κατηγοριοποίηση των μαθητών, τις ατέρμονες εξετάσεις από την τρίτη δημοτικού, καμία χρηματοδότηση από την πολιτεία στην Παιδεία και τελικά την παράδοση της, άνευ όρων, στον ιδιωτικό τομέα. Στις αντιδράσεις των εκπαιδευτικών φορέων η κυβερνητική απάντηση είναι η άγρια καταστολή και συκοφαντία, γιατί μόνο αυτό έχουν.

Την ίδια στιγμή όμως που χτυπούν εκπαιδευτικούς και γονείς, σφυρίζουν αδιάφορα, όταν γίνονται οργανωμένες επιθέσεις σε σχολεία από χρυσαυγίτες κουκουλοφόρους (ΕΠΑΛ Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης κά), που εισβάλλουν από τη πίσω πόρτα με την ανοχή κάποιων διευθυντών και της αστυνομίας. Ενώ στα αντιφασιστικά συλλαλητήρια οι δυνάμεις καταστολής χτυπούν απρόκλητα τους μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς και όσους συμμετέχουν. Η κυβέρνηση με εργαλείο τον νόμο Κεραμέως δείχνει τις επιδιώξεις της να φτιάξει ένα σχολείο στα μέτρα της αγοράς, μία Παιδεία των οικονομικά αρίστων, μία κοινωνία που θα διαχωρίζει τους λίγους κι εκλεκτούς από εκείνους που θα είναι τα γρανάζια της μηχανής του χρήματος.

Καταγγελία: Δεν βγήκε ακόμα η απόφαση του ΣτΕ

Διαμαρτυρία / καταγγελία του ΕΕΤΕ για την καθυστέρηση (από τις 13/5/2021) έκδοσης της απόφασης του ΣτΕ στην προσφυγή του ΕΕΤΕ για την κατάργηση των Εικαστικών Μαθημάτων στο Λύκειο.

«...Η καθυστέρηση έκδοσης της απόφασης και η στέρηση της διδασκαλίας των καλλιτεχνικών μαθημάτων στο λύκειο επιφέρει σοβαρές συνέπειες αν λάβουμε υπ' όψιν και τα πρόσφατα τραγικά αποτελέσματα των πανελλαδικών εξετάσεων σε σχολές που απαιτούσαν την εξέταση ελεύθερου και γραμμικού σχεδίου, όπου δεν πέρασαν αριστούχοι κατά τα άλλα μαθητές γιατί εξετάστηκαν σε αδιδακτα μαθήματα και μάλιστα με αυξημένη ΕΒΕ (ελάχιστη βάση εισαγωγής).

Η ύπαρξη της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής (ΕΒΕ) επιβεβαιώνει την σημαντικότητα των ειδικών μαθημάτων, ελεύθερου και γραμμικού σχεδίου για πολλά ΑΕΙ και τις καλλιτεχνικές σχολές...»

Για τον ΑΣΕΠ

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων προχώρησε σε νέα δημοσίευση του πίνακα διορισμών, χωρίς να έχει απαντήσει εδώ και ένα χρόνο –τόσο το Υπ. Παιδείας όσο και ο ΑΣΕΠ– σε ενστάσεις εκπαιδευτικών που κατατέθηκαν το 2020 για λαθεμένη καταγραφή στοιχείων και λαθεμένη μοριοδότηση. Ο ΑΣΕΠ καθυστέρησε τις απαντήσεις των ενστάσεων, και ενάμιση χρόνο μετά αρκετοί εκπαιδευτικοί δεν έχουν ακόμα λάβει απάντηση!

Καταγγελία για τις παρατυπίες του Υπ. Παιδείας και τον ΑΣΕΠ κατέθεσε το ΕΕΤΕ στη Βουλή.

Αίτημα συνάντησης με τον Υφυπουργό Πολιτισμού

Το Δ.Σ. του ΕΕΤΕ, σε συνέχεια προηγούμενης συνάντησης που είχε με τον Υφυπουργό Πολιτισμού κ. Γιατρομανωλάκη, ο οποίος είχε δεσμευτεί και για επόμενες συναντήσεις με το ΔΣ του ΕΕΤΕ, υπέβαλε εκ νέου αίτημα συνάντησης με τον Υφυπουργό για επεξεργασία ειδικότερων θεμάτων που είναι πολύ σημαντικά για τον κλάδο των εικαστικών καλλιτεχνών, ο οποίος μαστιζέται χρόνια τόσο από την οικονομική κρίση, αλλά και τελευταία και από την υγειονομική κρίση και τις οικονομικές της συνέπειες.

Ζητήματα πάλης προς το Υπουργείο Πολιτισμού: • Για την εφαρμογή του ν. 2557/97, «διάθεση του 1% της συμβατικής δαπάνης δημοσίων κτιρίων και του περιβάλλοντος αυτά χώρου για τη δημιουργία και τοποθέτηση έργων εικαστικών τεχνών» • Πρόταση Τροπολογία για εξαιρέσεις της τέχνης από τον ν.4412/16 • Πρόταση συνολικού νόμου που επεξεργάστηκε το ΕΕΤΕ για τα δημόσια καλλιτεχνικά έργα, καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς, αναθέσεις, δωρεές, αγορές. • Πρόταση τροπολογίας για τα παρακρατηθέντα αναδρομικά των συνταξιούχων καλλιτεχνών • Για τις συντάξεις καλλιτεχνών-λογοτεχνών του ΥΠΠΟΑ • Για τη Γραμμή 4 του Μετρώ και τα εικαστικά • Για την ενίσχυση του χώρου των εικαστικών καλλιτεχνών (αναφερόμαστε σε προηγούμενη δέσμευση του ΥΠΠΟΑ ότι τα 300.000 ευρώ που δόθηκαν το 2020 για την αντιμετώπιση της πανδημίας –με αγορά έργων– ήταν η πρώτη ενίσχυση και θα ακολουθήσει κι άλλη).

Πληττόμενοι ΚΑΔ και ενοίκια εικαστικών εργαστηρίων

Παρέμβαση του ΕΕΤΕ προς το Υπουργείο Οικονομικών και τον Υπουργό κ. Χ. Σταϊκούρα για το σοβαρό ζήτημα που αφορά τα μέλη του ΕΕΤΕ, που διατηρούν εργαστήρια για τα οποία πληρώνουν ενοίκια.

Στις τελευταίες αποφάσεις που αφορούν στις μειώσεις ενοικίων ή απαλλαγής από αυτά, δεν αναφέρονται οι ΚΑΔ που εμπίπτουν στην εικαστική καλλιτεχνική δημιουργία ούτε αυτοί που συνδέονται με την καλλιτεχνική εκπαίδευση. Διεκδικούμε να ενταχθούν και οι ΚΑΔ που συνδέονται με εικαστική καλλιτεχνική δημιουργία και την εικαστική καλλιτεχνική εκπαίδευση στους πληττόμενους, είτε ως κύριοι, είτε ως δευτερεύοντες, και να δοθεί μια επιπλέον απαραίτητη βοήθεια στους εικαστικούς, είτε με απαλλαγή, είτε με μείωση του ενοικίου.

Για την επιστροφή παρακρατηθέντων ποσών από τις συντάξεις

Κατά τα έτη 2016-2017 με αποφάσεις της Διεύθυνσης του ΓΛΚ έγινε παρακράτηση ποσών από τις συντάξεις κατ' εφαρμογή του νόμου Βρούτση του 2012. Ήδη με αποφάσεις του το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατόπιν της υποβολής σχετικών ενστάσεων, δικαίωσε τους συνταξιούχους.

Επειδή υπάρχουν συνταξιούχοι λογοτέχνες-καλλιτέχνες, οι οποίοι δεν υπέβαλαν σχετικές ενστάσεις, κυρίως για λόγους οικονομικής αδυναμίας, το ΕΕΤΕ κατέθεσε σχέδιο τροπολογίας για να δοθεί η δυνατότητα να κατατεθούν νέες ενστάσεις και να ανακληθούν οι σχετικές αποφάσεις παρακράτησης. Το ΔΣ του ΕΕΤΕ απευθύνθηκε τόσο στο Υπ. Οικονομικών όσο και στο Υπ. Πολιτισμού και έθεσε το θέμα σε συνάντηση με τον Υπουργό Οικονομικών κ. Σταϊκούρα. Με ημερομηνία 18/8/2021, λάβαμε την απάντηση από το Γεν. Λογιστήριο του Κράτους ότι το Υπουργείο Οικονομικών «δεν αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο θέσπισης προϋποθέσεων επιστροφής νομίμως καταλογισθέντων η παρακρατηθέντων από τη σύνταξη ποσών που αχρεωστήτως ελήφθησαν από τους συνταξιούχους».

Για τους καλλιτέχνες που διακινούν την τέχνη τους στο δρόμο

Παρέμβαση έκανε το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος για τους καλλιτέχνες που διακινούν την τέχνη τους στο δρόμο, προς το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τον Γενικό Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, κ. Σωτήριο Αναγνωστόπουλο, με θέμα το «Πλαίσιο Λειτουργίας Υπαίθριων Εμπορικών Δραστηριοτήτων» και τους εικαστικούς καλλιτέχνες που δημιουργούν στο δρόμο. Το κα-

λοκαίρι πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον κ. Αναγνωστόπουλο, όπου το ΕΕΤΕ μεταξύ άλλων επεσήμανε τα εξής:

«Το να δημιουργούν και να εκθέτουν τα καλλιτεχνήματά τους υπαίθρια οι εικαστικοί καλλιτέχνες, είναι θέμα πολιτιστικής φυσιογνωμίας του τόπου, και όχι εμπορική πράξη. Οι εικαστικοί καλλιτέχνες δεν είναι παραγωγοί στάσιμου (υπαίθριου) εμπορίου, όπως κατατάσσονται από τον νόμο (ο νόμος περιλαμβάνει τα καλλιτεχνήματα στην υπαίθρια εμπορική δραστηριότητα). Οι εικαστικοί καλλιτέχνες δεν «παράγουν» εμπορεύματα αλλά δημιουργούν. Αυτό το αναγνωρίζει και η Πολιτεία: Η Τέχνη και οι εφαρμογές της δεν θεωρούνται εμπορικά προϊόντα αλλά πνευματική «δημιουργία». Συνεπώς, συνολικά ο τίτλος της δραστηριότητας αυτής που περιγράφει ο υπάρχων νόμος για τα έργα τέχνης και τα καλλιτεχνήματα είναι άτοπος.

Άλλα σημαντικά ζητήματα: • Θεωρούμε ότι πρέπει να χορηγείται άδεια και στους συνταξιούχους εικαστικούς καλλιτέχνες, αφού η καλλιτεχνική δημιουργία δεν έχει ηλικιακό όριο. • Οι άδειες για τα έργα τέχνης και τα καλλιτεχνήματα θα πρέπει να χορηγούνται από τους κατά τόπους Δήμους και να έχουν πανελλαδική ισχύ. • Όλοι οι καλλιτέχνες-μέλη του ΕΕΤΕ πρέπει να μπορούν να παίρνουν άδεια.

Οι εικαστικοί καλλιτέχνες, προκειμένου να δημιουργούν στον δρόμο, θα πρέπει να παίρνουν άδεια, χωρίς να υπολογίζονται οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια ή η ανεργία. Επίσης οι εικαστικοί καλλιτέχνες δεν εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας και δεν μπαίνουν στο Ταμείο Ανεργίας ως δημιουργοί. Πρόκειται για καλλιτεχνική δημιουργία και όχι για μισθωτή εργασία ή παραγωγή εμπορικών προϊόντων. Η παρουσία δημιουργών στο δρόμο θα πρέπει να είναι ελεύθερη και χωρίς υποχρέωση έναρξης επαγγέλματος στην Εφορία. Υπενθυμίζουμε ότι ισχύει η ΠΟΛ 1002/31.12.2014 για την εξαίρεση των καλλιτεχνών-χειροτεχνών από την υποχρέωση παρουσίας ταμειακών μηχανών.

Ψηφίστηκε νέος νόμος τον Σεπτέμβριο του 2021, όπου δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει έναρξη στην εφορία, αν η δραστηριότητα «υπαίθριας» διακίνησης αφορά σε διάστημα έως τρεις μήνες.

Για τη γραμμή 4 του Μετρό και τη νομοθεσία 1% για καλλιτεχνικά έργα

Υπόμνημα κατέθεσε το ΔΣ του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Οικονομικών, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και την Αττικό Μετρό ΑΕ με θέμα: «Γραμμή 4 του Μετρό και νομοθεσία του 1% για καλλιτεχνικά έργα».

Με αφορμή την υπογραφή της σύμβασης για την Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας, το ΕΕΤΕ επανέρχεται στο μεγάλο ζήτημα που αναφέρεται στην εφαρμογή του νόμου 2557/97, για τη διάθεση του 1% της συμβατικής δαπάνης δημοσίων κτηρίων και του περιβάλλοντος αυτά χώρου, για την δημιουργία ή αγορά και τοποθέτηση έργων εικαστικών τεχνών. Μέχρι στιγμής η σχετική νομοθεσία δεν εφαρμόζεται και δεν γίνεται σεβαστή.

Ο νόμος που προβλέπει το 1% του προϋπολογισμού των Δημοσίων Κτιρίων να διατίθεται για την καλλιτεχνική τους διακόσμηση, ψηφίστηκε το 1997. Η Υπουργική Απόφαση για τη λειτουργία του εκδόθηκε το 2001(ΚΥΑ 29570) και μέχρι σήμερα δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή, γιατί δεν έχουν προβλεφθεί κυρώσεις για τους παραβάτες του νόμου. Το ΕΕΤΕ έχει ζητήσει από το 2016 να νομοθετηθεί το ότι σε κάθε δημόσιο κτίριο που δημοπρατείται η κατασκευή ή η επισκευή του, στα τεύχη δημοπράτησης να προβλέπεται υποχρεωτικά η διάθεση του 1% της συμβατικής του δαπάνης για τη δημιουργία και τοποθέτηση έργων σε αυτό εικαστικών τεχνών, διαφορετικά να μην προχωράει η άδεια επισκευής ή κατασκευής.

Η πολιτική ηγεσία –διαχρονικά– έως τώρα δεν απάντησε ποτέ στις προτάσεις μας για την αναμόρφωση της Κ.Υ.Α. που διέπει το νόμο 2557/97, με αποτέλεσμα το ΕΕΤΕ και το δημόσιο να χάνει το 2% που θα εισέπραττε από αυτή τη διαδικασία.

Το ΕΕΤΕ έχει καταθέσει ολοκληρωμένη πρόταση νόμου στα συνημμένα Υπουργεία, για την παρουσία της Τέχνης στον Δημόσιο χώρο,

μέσα στην οποία περιλαμβάνεται και το ζήτημα της διάθεσης του 1%. Επισημαίνουμε ακόμα μια φορά ότι ο νόμος 4412/16 που αφορά τις προμήθειες του Δημοσίου έφερε προβλήματα στη λειτουργία των καλλιτεχνικών διαγωνισμών και γενικότερα στην αξιοκρατική και με όρους αισθητικής, διαφάνειας και ισονομίας στις διαδικασίες, παρουσία των καλλιτεχνικών έργων στο δημόσιο χώρο. Έχουμε καταθέσει και για αυτό το ζήτημα πρόταση τροπολογίας του νόμου 4412/16. Για τη δημιουργία και τοποθέτηση έργων στον δημόσιο χώρο αν το ποσό ξεπερνά τα όρια του νόμου για απευθείας ανάθεση, απαιτείται Πανελλήνιος Καλλιτεχνικός Διαγωνισμός, στον οποίο μέρους μπορούν να λάβουν μόνο καλλιτέχνες μέλη του Επιμελητηρίου με βάση την πρόβλεψη του άρθρου 9 του ν. 1218/81. Και αυτόν το νόμο συχνά τον καταπατούν.

Με βάση τις παραπάνω επισημάνσεις:

1. Καταθέσαμε ολοκληρωμένη την πρόταση για μια νέα Υπουργική Απόφαση και εφαρμογή των άρθρων 5α και 5β του ν. 2557/1997.
2. Καταθέσαμε πρόταση τροπολογίας στο ν. 2557/97, στο άρθρο 5 ώστε να προβλεφθούν ΚΥΡΩΣΕΙΣ για την μη εφαρμογή του νόμου.
3. Καταθέσαμε πρόταση τροπολογίας του 4412/16 που να αφορά στα έργα εικαστικών τεχνών.
4. Καταθέσαμε το σχέδιο Νόμου του ΕΕΤΕ για τα δημόσια καλλιτεχνικά έργα και τους καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς που επεξεργάστηκε μέσα από συλλογικές διαδικασίες το ΕΕΤΕ.

Το ΕΕΤΕ, με αφορμή την κατασκευή της νέας γραμμής του μετρό κρίνει απαραίτητο να εφαρμοστεί άμεσα η νομοθεσία που αφορά τον νόμο για διάθεση του 1% της συμβατικής δαπάνης των δημοσίων κτηρίων και του περιβάλλοντος αυτά χώρου, για την αγορά και τοποθέτηση έργων εικαστικών τεχνών. Το θέμα των δημοσίων καλλιτεχνικών έργων είναι σημαντικός χώρος για την εργασία των καλλιτεχνών και για την αισθητική του δημόσιου χώρου και ζήτημα πρώτιστο των αγώνων μας.

Παρέμβαση του ΕΕΤΕ προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και την ΕΑΔΗΣΥ

Σε συνέχεια σειράς εγγράφων που είχε στείλει το ΕΕΤΕ στον Υπουργό Ανάπτυξης κ Α. Γεωργιάδη και τις από 14-6-2021 και 18-6-2021 υπενθυμίσεις, το ΔΣ του ΕΕΤΕ επισκέφτηκε μέσα στο καλοκαίρι το Υπουργείο Ανάπτυξης, για τα θέματα των δημοσίων καλλιτεχνικών έργων και άλλα θέματα που αφορούν τις Εικαστικές Τέχνες και την ανάπτυξη του Σύγχρονου Πολιτισμού, θέματα που είναι πολύ σημαντικά για τον κλάδο των εικαστικών καλλιτεχνών.

Καταθέσαμε ξανά: • Πρόταση Τροπολογίας εξαίρεσης της τέχνης από τον νόμο 4412/16 ο οποίος έχει πλήξει το θεσμό των δημοσίων καλλιτεχνικών διαγωνισμών. • Πρόταση συνολικού νόμου που επεξεργάστηκε το ΕΕΤΕ για τα δημόσια καλλιτεχνικά έργα, καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς, αναθέσεις, δωρεές, αγορές. • Πρόταση τροποποίησης της ΚΥΑ για τη λειτουργία του ν. 2557/97 «διάθεση του 1% της συμβατικής δαπάνης δημοσίων κτιρίων και του περιβάλλοντος αυτά χώρου για τη δημιουργία και τοποθέτηση έργων εικαστικών τεχνών» • Πρόταση Για την Γραμμή 4 του Μετρό και τα εικαστικά • Πρόταση για τη λειτουργία ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop).

Μετά από συνάντηση που έγινε με τον Διευθυντή του γραφείου του κ Γεωργιάδη, μας παρέπεμψαν στην ΕΑΔΗΣΥ (Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων), στην οποία απευθυνθήκαμε. Πραγματοποιήθηκε συνάντηση όπου μας είπαν ότι: Ο ν. 4412/16 που ψήφισε η τότε κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είναι μνημονιακός νόμος και δεν πρόκειται να αλλάξει από την Κυβέρνηση της ΝΔ όσον αφορά τη βασική του φιλοσοφία. Παρόλα αυτά, η ΕΑΔΗΣΥ άφησε ανοιχτό το θέμα της εκπόνησης μιας πρότασης που να αφορά στα δημόσια καλλιτεχνικά έργα. Έθεσαν ως προϋπόθεση το να υπάρχει πολιτική βούληση από το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο, που είναι το Υπουργείο Πολιτισμού.

Είναι τακτική της Κυβέρνησης να μας στέλνουν από το ένα Υπουργείο στο άλλο. Το Υπουργείο Πολιτισμού δηλώνει αναρμόδιο να προωθήσει θέματα όπως οικονομικά, ή δημοσίων καλλιτεχνικών έργων, ενώ από την άλλη, οι «αρμόδιοι» υπουργοί ζητούν κατ' αρχήν τη θετική εισήγηση του Υφυπουργού Πολιτισμού κ Γιατρομανωλάκη. Ο νών νοεϊτώ.

ελεύθερο βήμα

Τα εμβατήρια της φθοράς

Ένα αφιέρωμα στη μνήμη του ζωγράφου Γιάννη Μιχαηλίδη

Τζούλια Ανδρειάδου, ζωγράφος

Το όνομα Γιάννης Μιχαηλίδης μπορεί να γεμίζει λίγες σελίδες του τηλεφωνικού καταλόγου, όμως ο Γιάννης Μιχαηλίδης ο ζωγράφος αποτελεί μια ξεχωριστή περίπτωση. Με αυτό εννοώ ότι ήταν και θα παραμείνει ως ένας καλλιτέχνης με ιδιαίτερη ζωγραφική ταυτότητα που κυριαρχεί στον εικαστικό χώρο στα σύνορα μεταξύ αφηρημένης και παραστατικής ζωγραφικής. Έχει ήδη καταγραφεί όλο το εύρος της δουλειάς του (MIET).

(...) Ο Μιχαηλίδης δούλευε ως πρωτομάστορας απ' όταν ξεκίνησε με τις δικές του αναζητήσεις και τεχνικές που τον καθιέρωσαν, ενώ παράλληλα ζούσε την κρυφή αγωνία κάθε γνήσιου καλλιτέχνη να πετύχει τον στόχο του, ισορροπώντας μεταξύ Τέχνης και καθημερινότητας. Το μαρτυρούν οι τίτλοι από τις σειρές των έργων του. Ενδεικτικά αναφέρω μερικούς: ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ / Ο ΗΧΟΣ ΤΗΣ ΣΚΟΥΡΙΑΣ / ΑΚΑΛΥΠΤΟΣ ΧΩΡΟΣ / ΤΑ ΕΜΒΑΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΦΘΟΡΑΣ.

(...) Τον Γιάννη τον πρωτογνώρισα στη διάρκεια της α! ατομικής μου έκθεσης το 1968 στην «Άστορ γκάλερι». (...) Ο Γιάννης δούλευε τότε σε Εργαστήριο Γραφικών Τεχνών και παράλληλα ζωγράφιζε. Είχαμε κοινά σημεία. Ταλαντούχος και εργατικός άνοιξε αργότερα ένα εργαστήριο στην περιοχή της Ακρόπολης, όπου έφτιαχνε κορνίζες. Εκεί δούλευε και τα έργα του! Εκεί γνωρίστηκε με πλήθος καλλιτεχνών από διαφορετικές γενιές, αλλά και με φίλοτεχνους. Εκεί έδωσε γερούς δεσμούς φιλίας με καλλιτέχνες, όπως με τον Νίκο Χουλιαρά, τον Κύριλλο Σαρρή, την Βούλα Μασούρα κ' άλλους, κ' άλλες. Μέσα από το επάγγελμά του είχε την ευκαιρία να μελετήσει ανθρώπινες συμπεριφορές και είχε την ικανότητα να ξεχωρίζει τους αυθεντικούς καλλιτέχνες από τους κάλπικους. Όσο και αν δεχόμαστε ότι οποιαδήποτε κριτική περί Τέχνης βασίζεται σε υποκειμενικά κριτήρια, άλλο τόσο πιστεύω, δεχόμαστε ότι υπάρχει ένας κοινός τόπος που συμφωνούμε οι γνωρίζοντες, τι εννοείται αντικειμενικά καλή δουλειά και τι κοινότοπη.

(...) Η Α' ατομική έκθεση του Γιάννη Μιχαηλίδη έγινε στη γκαλερί Ν. Μορφές το 1968 και έτσι ξεκίνησε όχι μόνο μια συνεργασία που κράτησε πολλά χρόνια, αλλά και μια φιλία που επίσης κράτησε μια ζωή! Από εκεί προέκυψε το έργο της Τζούλιας Δημακοπούλου που έχει ζωγραφίσει τον Γιάννη και την Βαγγελιώ, την γυναίκα του. Η Βαγγελιώ είναι το θεμέλιο όπου έκτισε ο Γιάννης Μιχαηλίδης την ζωή του και το έργο του με αγάπη και αφοσίωση στην Τέχνη και την οικογένειά του! Τα μονοπάτια που περπάτησε, τα ακολουθούν οι δυο γιοί τους. Ο Μίλτος είναι ζωγράφος και ο Μιχάλης είναι συγγραφέας. Δεν ήταν ρόδινα τα χρόνια που έζησε ο Μιχαηλίδης, ούτε για όσους ανήκουμε στην ίδια πάνω-κάτω γενιά. Δουλειά και ζωγραφική είναι ζόρικος συνδυασμός, όπως φροντίδα για την οικογένεια και ζωγραφική επίσης, αλλά το κάναμε με πείσμα για να κρατήσουμε μια ποιότητα μακριά από εντυπωσιασμούς και φτηνές προκλήσεις.

Τότε περνούσαν όλα από τα χέρια μας: Αγοράζαμε τα ξύλινα τελλάρα από τον Κατσαχνιά στην περιοχή της πλ. Ομονομίας και το κάμπο από το Μοναστηράκι στην οδό Μητροπόλεως. Τα τελλαρώναμε με κοσκινόπροκες και τα περνούσαμε με κόλλα που την αγοράζαμε σε σκληρά φύλλα και τα λιώναμε με ειδικό τρόπο, τον λεγόμενο μπαίν-μαρί, (bain-marie). Η γνώση προέρχονταν από τους παλιότερους και έτσι ξεκινούσε το μαγικό παιχνίδι της ζωγραφικής που πιστεύω πως απέχει έτη φωτός από τα σημερινά των κομπιούτερς!

Αυτό το μαγικό παιχνίδι γνώριζε καλά ο Γιάννης και τον γοήτευε πάντα! Φαίνεται από την ευρηματικότητα, τις αποχρώσεις των κρυφών συναισθημάτων όπως δούλευε τα χρώματα, την νοσταλγία για τους τόπους που αγάπησε και ακόμα για την θλίψη που προκαλεί η φθορά. Έχω θαυμάσει την γοητεία του μπλέ στις θάλασσες του στη σειρά ΥΔΑΤΟΓΡΑΦΙΕΣ και τις ματιέρες του στη σειρά Ο ΗΧΟΣ ΤΗΣ ΣΚΟΥΡΙΑΣ!

(...) Ο Γ. Μιχαηλίδης ανήκει στη γενιά των ελλήνων καλλιτεχνών του 20ου αιώνα, που αν ζούσαν σε κάποια χώρα του λεγόμενου Δυτικού κόσμου που στηρίζει τις Τέχνες, θα ήταν από χρόνια καθιερωμένοι ζωγράφοι, χαρακτές και χαρακτρίες, γλύπτες και γλύπτριες! Αυτό το πιστεύω επειδή γνωρίζω το έργο τους! Αναρωτιέμαι όπως και πολλοί άλλοι, γιατί η ελληνική Πολιτεία πετάει στα μπάζα ό,τι πιο πολύτιμο διαθέτει σήμερα: τον Πολιτισμό! Και αρκείται στο να πουλάει τις δάφνες των προγόνων μας ως τουριστικό προϊόν! Πολιτισμός και Πολιτεία είναι κλώνοι από την ίδια ρίζα, είναι αυτονόητο!

Κλείνοντας αυτό το σύντομο αφιέρωμα στη μνήμη του φίλου Γιάννη Μιχαηλίδη, θέλω να προσθέσω το εξής: Ο Γιάννης δεν δέχτηκε την νοστορπία του συνταξιούχου ζωγράφου. "Συνταξιούχος ζωγράφος" μου ακούγεται παράξενο ως γελοίο.

Παροπλισμένοι και ανήμπορος νιώθει η/ο καλλιτέχνης που έχει γεράσει ή έχει αρρωστήσει και αυτό σε γονατίζει. (...) Το παιχνίδι της Τέχνης κερδίζεται μέχρι το τέλος ΑΝ δύνασαι να το παίξεις! Τον τελευταίο χρόνο της ζωής του έχασε το παιχνίδι.

(...) Ήταν από τους λίγους ζωγράφους που γνωρίζω, που ΔΕΝ θεώρησε τα έργα του ως «προϊόν» και αξίζει να τον θυμόμαστε και γι' αυτό!

Αύγουστος 2021

(αποσπάσματα / πηγή Artviews)

Περί χαρακτηριστικής

Τζένη Μαρκάκη, χαράκτρια

Γενικά. Το 1836 ιδρύθηκε στην Αθήνα η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ.) που καλύπτει όλο το φάσμα των εικαστικών τεχνών, ζωγραφική, χαρακτηριστική και γλυπτική. Εκτός των καλλιτεχνικών σπουδών ιδρύθηκαν και έδρες ιστορίας της Τέχνης, της Αρχιτεκτονικής και της Ανατομίας. Τρία βασικά θεωρητικά μαθήματα που μαζί με τα καλλιτεχνικά προετοίμαζαν τους σπουδαστές για τη μελλοντική τους αποφοίτηση. Σύμφωνα με το καταστατικό της ίδρυσης της σχολής και τα τρία εργαστήρια ειδικοτήτων των εικαστικών τεχνών είναι ισότιμα κατά την απόκτηση πτυχίου.

Ιστορικά η Χαρακτική. Η χαρακτηριστική είναι η αρχαιότερη μορφή τέχνης. Τα πρώτα χαράγματα τα συναντάμε στα τοιχώματα των σπηλαίων, σε σφραγιδόλιθους και σε αγγεία. Η χαρακτηριστική ως αυτόνομη εικαστική τέχνη έχει τις δικές της εκφραστικές και αισθητικές αξίες. Έχει μια ιδιαίτερη γραφή ανάλογα πάνω σε ποιο υλικό χαράζουμε το έργο. Τα υλικά αυτά είναι το ξύλο και ο χαλκός. Τα αντίτυπα που έχουν χαραχτεί πάνω στην ξύλινη πλάκα λέγονται ξυλογραφίες. Χαλκογραφίες λέγονται τα έργα που έχουν χαραχτεί σε φύλλα χαλκού. Τέλος έχουμε και την λιθογραφία. Εδώ τα έργα δεν είναι χαραγμένα αλλά ζωγραφισμένα πάνω σε λευκό πωρόλιθο. Η λιθογραφία έχει ενταχθεί στη χαρακτηριστική καθώς προκύπτουν περισσότερα του ενός αντίτυπα από την εκτύπωση των παραγόμενων έργων της μέσης ης λιθογραφικής πρέσας. Γνήσιο χαρακτηριστικό έργο ονομάζουμε το κάθε παραγόμενο τύπωμα που προέρχεται από ξύλο, χαλκό και πέτρα. Οι χαραγμένες πλάκες από τι οποίες προέρχεται το χαρακτηριστικό έργο ονομάζονται "μήτρες".

Πως αναγνωρίζουμε ένα γνήσιο χαρακτηριστικό έργο. Διεθνώς υπάρχουν δύο απόψεις για την γνησιότητα του χαρακτηριστικού έργου. Η μια άποψη υποστηρίζει τη διαχρονική ύπαρξη της μήτρας του παραγόμενου έργου, την μη καταστροφή της ενώ η άλλη διαφωνεί διότι πιστεύει ότι πρέπει η μήτρα να καταστρέφεται με τη συμπλήρωση του αριθμού των αντιτύπων για να κατοχυρώνεται η μοναδικότητα του έργου. Μια ενδιαμέση λύση είναι η μήτρα να παραμείνει ως έχει και σε εμφανές σημείο να χαραχτεί η λέξη άκυρο ούτως ώστε για ιστορικούς λόγους να παραμένει χωρίς να στερεί την αυθεντικότητα και τη μοναδικότητα του χαρακτηριστικού αντιτύπου. Σε κάθε γνήσιο χαρακτηριστικό έργο πρέπει να υπάρχουν τα εξής: στο κάτω δεξιό μέρος του έργου η υπογραφή του καλλιτέχνη με την χρονολογία εκτέλεσης του έργου.

Μπροστά από την υπογραφή τα αρχικά Imp. (που προέρχεται από τη γαλλική λέξη Impreve) και αποδεικνύει ότι προήλθε εξ ολοκλήρου από τον ίδιο, σύλληψη, χάραξη, τύπωμα καθώς υπάρχουν εργαστήρια ή ιδιώτες που αναλαμβάνουν την εκτέλεση του έργου σε συνεργασία με τον καλλιτέχνη και σ' αυτήν την περίπτωση αναφέρεται και το όνομα τους. Στη μέση ο τίτλος του έργου ή κενό σε περίπτωση μη τίτλου (κάποιοι καλλιτέχνες χρησιμοποιούν τη λέξη "Ατιτλο"). Στην αριστερή πλευρά και πριν από τον τίτλο υπάρχει η αρίθμηση του έργου η οποία υποδεικνύεται με το κλάσμα σε κάθε αντίτυπο. Η σχέση κλάσματος αντίτυπου αντιστοιχεί στο συνολικό αριθμό της εκτύπωσης. Παραδείγματος χάριν αν έχουμε το κλάσμα 3/10, το 3 του αριθμητή αντιστοιχεί στο τρίτο έργο στη σειρά από τα δέκα κ.ο. Αυτό το κλάσμα μας βεβαιώνει για τη γνησιότητα του κάθε αντίτυπου εκ του συνόλου των 10. Συνεχίζοντας, το άλλο που μπορείτε να δείτε είναι τα αρχικά γράμματα E.A. αντί του κλάσματος και δίπλα λατινική αρίθμηση π.χ. E.A. I ή II ή III. Το E.A προέρχεται από το γαλλικό *Ereuvre d'artiste* και δηλώνει ότι είναι το δοκίμιο του καλλιτέχνη, στα ελληνικά γράφουμε τη λέξη Δοκίμιο. Εδώ οφείλουμε να αναφέρουμε ότι τα πρώτα τυπώματα είναι δοκιμαστικά και σ' αυτά συνήθως βλέπουμε στοιχεία στη σύνθεση που θέλουμε ή να διορθώσουμε ή να αλλάξουμε. Τα δοκιμαστικά έχουν την δική τους αρίθμηση, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ξεχωρίζοντάς από την αρίθμηση του τελικού έργου.

Η κοστολόγηση ενός γνήσιου χαρακτηριστικού έργου (αντίτυπου). Το βασικό ερώτημα είναι πώς κοστολογούμε ένα χαρακτηριστικό έργο. Για να κατονομάσουμε την διαδικασία της κοστολόγησης θα αθροίσουμε δύο πράγματα α) τη μοναδικότητα του έργου που προκύπτει από την αισθητική του αξία και β) το τεχνικό μέρος με τα απαραίτητα υλικά όπως χρώματα, χαρτιά, ξύλινη ή μεταλλική πλάκα ή την πέτρα (λευκός πωρόλιθος). Στο κομμάτι αυτό θα πρέπει να υπολογισθούν και οι ώρες εργασίας για την ολοκλήρωσή του χαρακτηριστικού έργου καθώς δουλεύεται μέχρι και το τελευταίο αντίτυπο. Ας υποθέσουμε ότι το συνολικό κόστος είναι χίλια διακόσια (1.200) ευρώ και εμείς έχουμε τυπώσει δώδεκα (12) αντίτυπα. Θα διαιρέσουμε το κόστος με τον αριθμό των αντιτύπων, δηλαδή $1200 : 12 = 100$ οπότε το κάθε αντίτυπο θα κοστίζει εκατό (100) ευρώ.

Επίλογος. Κλείνοντας αυτό το κείμενο για την χαρακτηριστική τέχνη θέλω να επισημάνω και να υπενθυμίσω τη συνεισφορά της στον εικαστικό, πνευματικό, πολιτιστικό και κοινωνικό χώρο. Μέσω του εντύπου η χαρακτηριστική έφερε την εικαστική εικόνα σε κάθε ελληνικό σπίτι, παράδειγμα το βιβλίο του αναγνωστικού των πρώτων τάξεων του Δημοτικού σχολείου. Επίσης, προσέφερε στον αγώνα ενάντια στον χιτλερικό φασισμό με αφίσες και έντυπα. Έχει ανοίξει 'δρόμους' μέσω των νέων τεχνολογιών και τέλος όπως όλες οι πολιτιστικές τέχνες με ιδιαίτερες εκδηλώσεις εδραίωσε δυναμικά την πνευματική και δημοκρατική συνείδηση του λαού μας.

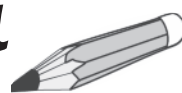
Αξίζει να επισημανθεί η αναγκαιότητα ίδρυσης ενός Μουσείου Ελληνικής Χαρακτητικής όπου θα συγκεντρώνει μόνο το έργο των Ελλήνων χαρακτών από το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον.

Επιμέλεια κειμένου Χαρά Δημακάκου, χαράκτρια

Μικρές αγγελίες

1. Πωλείται εργαστήριο ζωγραφικής και γλυπτικής 150 τμ στην περιοχή του Ζωγράφου, με πλήρη εξοπλισμό, με πρόσσοψη 8 μ. τζαμαρία, ύψος ταβανιού 3.5 μ. και κήπο στο πίσω μέρος. Πληροφορίες στο τηλ. 6944645955
2. Ζητείται ζωγράφος για μερική ή πλήρη απασχόληση, σε εργαστήριο στο Κορωπί, αλλά και στον χώρο του, με αρκετά καλό μισθό (ζωγραφική σε καπέλα, ρούχα κλπ). Τηλ. επικοινωνίας Γιώργος Φαραζής τηλ. 6947447944
3. Έμπειρο μοντέλο της ΑΣΚΤ (από το έτος 2000 και με πρόσφατη εμπειρία στη δημιουργία ενός μεγάλου πίνακα διάρκειας 3 μηνών) αναζητά καλλιτέχνες για να ποζάρει. Τηλ. 6947630131
4. Πωλείται εργαστήριο ημισόγειο, 56 τ.μ., στην Ακαδημία Πλάτωνος, άριστο, σε πεζόδρομο, για ζωγράφο-γλύπτη. Τηλέφωνο 6977 229739.

Διαγωνισμοί -προσκλησεις

«Ο Αλέξανδρος φορά την Πανοπλία του»

Ανοικτός διαγωνισμός ιδεών σχεδιασμού στοιχείων σήμανσης και αστικού εξοπλισμού για τους υπαίθριους κοινόχρηστους χώρους των παραδοσιακών οικισμών Αλεξάνδρου Λευκάδας

Ο Σύλλογος Φίλων Αλεξάνδρου «Φηγός» και η Cities in Balance - Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρία (από κοινού αγωνοθέτες και διοργανωτές του διαγωνισμού) υπό την αιγίδα του ΥΠΠΟΑ που χρηματοδοτεί μέρος του διαγωνισμού, με τη συνεργασία της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και του Δήμου Λευκάδας, προκηρύσσουν διαγωνισμό για τα καλύτερα σήματα ειδοποίησης και πληροφόρησης κατοίκων και επισκεπτών των παραδοσιακών οικισμών Αλεξάνδρου Λευκάδας, καθώς και για τα καταλληλότερα στοιχεία εξοπλισμού που θα μπορούσαν να εγκατασταθούν στους κοινόχρηστους χώρους των οικισμών για να τονίσουν την ύπαρξη των εξαιρετικών ποιότητων του τόπου, να υπογραμμίσουν την ταυτότητά του και να υπενθυμίσουν το πλαίσιο προστασίας του. Παρ' ό,τι πρόκειται για τον δήμο και το ΥΠΠΟΑ, τον διαγωνισμό διενεργεί ιδιωτής. Μάλιστα στην επιτροπή κρίσης δεν ορίστηκε κανείς εικαστικός!

Πληροφορίες: Σύλλογος φίλων Αλεξάνδρου «Φηγός», Νίκος Κονδυλάτος Αλέξανδρος, 31080 Λευκάδα, τηλ. 26450 41624, 6944355826. Cities in Balance, Ανδρέας Λαμπρόπουλος, 22950 23419, 6976705391 και στη διεύθυνση <https://www.fhgos.com> (το υλικό του διαγωνισμού).

ανακοινώσεις τρίτων

«Άνθη των βράχων»

Πρόσφατα κυκλοφόρησε το βιβλίο «Άνθη των βράχων» από τις εκδόσεις Γρηγόρη, της συναδέλφου Πέγκης Φαράντου, ζωγράφου και μέλους του ΕΕΤΕ. Το βιβλίο «Άνθη των βράχων» είναι μία συλλογή ποιημάτων και έργων ζωγραφικής της Πέγκης Φαράντου.

Διάκριση συναδέλφου

Η συνάδελφος Νικόλ Παπαευθυμίου, απόφοιτος του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών του ΑΠΘ, θα συμμετάσχει στην Florence Biennale τον Οκτώβριο του 2021, ύστερα από πρόσκληση συμμετοχής από την διεθνή επιτροπή της οργάνωσης.

Δραστηριότητες Ε.Ε.Τ.Ε.

Ημερίδα για τις Κρίσεις Εικαστικών Έργων (Κυριακή 30 Ιανουαρίου 2022, 10.00-19.00)

Αίθουσα Τρίτση, Πνευματικό Κέντρο Δ. Αθήνας, Ακαδημίας 50

Πώς πρέπει να αντιμετωπίζει το ΕΕΤΕ τις εκθέσεις που διοργανώνει; Ως βήμα για τα μέλη του; Ως δράση εκπαιδευτική προς την κοινωνία; Ποιος ο ρόλος της Επιτροπής Κρίσεων; Με αφορμή τις δυσκολίες που προκύπτουν όταν πρόκειται για κρίση εικαστικών έργων στις εκθέσεις που διοργανώνει το ΕΕΤΕ, το ΔΣ αποφάσισε να διοργανώσει τον Ιανουάριο μια δημόσια συζήτηση για τις κρίσεις, μια Ημερίδα όπου θα διερευνηθεί το θέμα και θα ακουστούν τα επιχειρήματα από όλες τις απόψεις. Στην Ημερίδα θα μπορούν να συμμετέχουν συνάδελφοι και διαδικτυακά.